SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan veljá **1 gld. 20 kr.** več na leto.
Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 217. **V Ljubljani,** v petek 21. septembra 1888. **Letnik XVI.**

Staročeški shod v Pragi.

(Izviren dopis.)

Mati čeških mest, „stověžatá“ Praga, imela je minólo nedeljo slaven dan. Srce njeno je živahneje utripalo pri pogledu na toli zvestih sinov, koje je privedla sem nesebična ljubezen h češkemu rodu in skrb za bodočnost domovine. Prišli so sem iz vseh končin kraljestva češkega, sešli so se iz žarnega Polabja, od krkonoških gor, od zelene Šumave, bistre Sazave, tihe Lužnice in hladne Radbuze, sešli so se od severa in juga, iztoka in zapada, da bi spoznali, kako stojimo, da bi se uverili, kaj je dovršeno in česa nam je še učiniti. Prihiteli so sem na povabilo, da se ustavijo beganja med ljudstvom in da bi pred vsem bile podkrepljene vezi narodne sloge. Kako plemenit napotek! In če Slovanu pomeni gost v hiši srečo, bili so gostje nedeljski v Libušinem mestu, ki so nam prinesli srečo, narodu češkemu pa rešitev.

Jedva je zaoril glas k vsem zvestim sinovom češke zemlje, da bi svobodno voljene zastopnike ne gledé na mišljenje in prepričanje odposlali k shodu, na kojem se ima odstraniti zmešnjava, pomiriti protivje in vzajemno sporazumljenje doseči, da bi Čeh ne bojeval proti Čehu, nego vsi skupno za sveto pravo domovine, proti mnogobrojnim neprijateljem; jedva se je pokazalo, da je možno sporazumljenje, ker je to i prirojeno, že so se postavili „Národní Listy“ zoper to na odpor: Nočemo sporazumljenja, nočemo sloge, takó se je glasilo njih gâslo, in sklenili so, da se nihče njih privržencev ne sme vdeležiti shoda, dasi so bili vsi povabljeni.

Shoda se je vdeležilo toliko odličnjakov čeških, da nad 200 došlih, med njimi mestni zastopniki pražki, niti prostora niso dobili v „Meščanski besedi“. Navzoči so bili vsi deželni in državni poslanci, mej temi knez Karol Schwarzenberg, princ Ferdinand Lobkovic, grof R. Clam-Martinic, grofa Adalbert in Karol Schönborn, grof Nostitz, grof Rud. Chotek, grof Kinsky, Hlavka in drugi. Dr. Trojan je pismeno opravičil svojo odsotnost z boleznijo. Zborovanje je trajalo od 9. ure zjutraj do 1. ure opoludne in od 2. do 5. popoludne. Rieger je izzval s svojim otvornim in sklepčnim govorom veliko navdušenje. Profesor Kvičala je razpravljal narodno šolstvo, prof. Braf narodno-gospodarski napredek češkega naroda. Popoludne je govoril prof. Tonner o previsoki cenitvi lastnih moči ter zgodovinski dokazoval, da je pražka binkoštna vstaja leta 1848 preprečila sestanek postavnega deželnega zbora. Konečno se je z živahnimi slava-klici Riegru enoglasno sprejela resolucija, s kojo se izreka zahvala in popolno zaupanje narodnim poslancem.

Velika navdušenost je zaorila po dvorani, ko dr. Rieger prečita brzojavno soglasje in čestitko povodom shoda, poslano od slovenskih državnih in deželnih poslancev in moravskega kluba poslancev, ker je shod v zmislu in na prospeh vsem ostalim slovanskim narodnostim.

In kaka načela imajo vendar naši Mladočehi? Nobena, danes ščuvajo s tem, čemur so se včeraj posmehovali, danes glasujejo za to, kar so včeraj zametavali. Iz požrtvovalnega narodnega boja za državno pravo norčeval se je dr. Grégr, in danes se nam isti Grégr obnaša, kakor bi bil on edini, izključljivi in privilegovani zagovornik njegov. Toda nečem se v podrobnosti spuščati o usodnem uporu teh privržencev narodnega razpora in zmešnjave, temveč opozoriti na nekaljeno radost in na marno agitacijo, ker je narodna složnost tako globoko ukoreninjena v mislih in srcih vseh.

In kaj hočejo Staročehi? kaj pa oznanjajo in priporočajo nego ono celoto, koja narodnim podjetjem dodava sile in zmage? Hočejo oni mari kake nezmotljive komande? Nikedar ne! Oni hočejo, da bi vsakemu ostalo prosto njegovo mišljenje in prepričanje. In pravi izraz tega mišljenja je klub narodnih poslancev in zaupnih mož. „Drva v gozd nositi“ bi to pomenilo, ako bi tu hotel dalje pisariti o potrebi narodne sloge, saj so jo vsi domoljubni državniki in politiki vseh dôb in časov smatrali kot temelj narodnih činov.

Kako zgovorno in iskreno je zagovarjal in priporočal na pr. Gambetta slogo, s svarilnim glasom klical je republikanom: Brez sloge poginete, propadete! In vsi ti možje, koji so pohiteli v nedeljo v zlato Prago, uverjeni so o potrebi vzajemnosti v narodu češkem! Ne prevara in zavist, ne strast in zaslepljenost, temveč resnica, odkritosrčnost in ljubezen bodo v prihodnje blesteče zvezde v narodu našem, koji bi vzlic vsi svoji pogumnosti in veliki, slavni minólosti mogel pasti neprijateljem kot žrtva. Bili so to zastopniki volilcev, možjé ljudskega zaupanja, koji so se vdeležili shoda. V nedeljo se je narod lehko uveril in volilci, kje je pravo in kje prevara; učinil se je pričetek, in Bog dal, shod ta obrodil bode obilo blagodejnega sadu.

Na 18 razgrnenih prezenčnih listinah pri vhodu v veliko dvorano meščanske besede pražke zapisalo se je lastnoročno 938 vdeležnikov. Okolu 9. ure vstopilo je v dvorano še 96 vdeležnikov z legitimacijami. Prisotni so bili tudi starosta mesta Prage in 18 mestnih odbornikov. Člani trgovinskih zbornic so bili prisotni iz Prage, Plzne in Budjejovic, vkupe 26. Dalje so se vdeležili shoda deželni in državni poslanci iz kurije mest in kmetskih občin in poslanci iz kurije veleposestva. Kot gostje bile so prisotne odlične osebnosti češkega plemstva iz Olomuca, Brna, Prostjejova, Dunaja, Prage in druzih čeških mest, skupaj 210. In celó odposlanstvo političnega društva čeških delavcev prisustvovalo je shodu.

Deželni zbor kranjski.

(Četrta seja, dne 21. septembra.)

Deželni glavar dr. Poklukar ob ¾11. uro dopoludne odpré sejo, katere se v imenu vlade vdeležuje gosp. deželni predsednik baron Winkler. Ko se prečita in potrdi zapisnik zadnje, seje naznani gosp. deželni glavar, da je došel deželnemu odboru od predsedništva deželne vlade dopis, s katerim mu poroča, da cesarjevič Rudolf jako obžaluje, ker ne more vstreči povabilu deželnega zbora in se s svojo prevzvišeno soprogo vdeležiti otvorjenja

LISTEK.

Vremenski prerok.

(Zapisal J. S-a.)

Gospod profesor Meyer, od nekod s Tirolskega doma, je bil silno učen mož, in kakor je pri takih gospodih navadno, tudi malo smešen, včasih pa celó siten. Njegovo najljubše delo je bilo opazovanje vremena in čitanje časniških poročil o vremenskih premembah. Vsled svojih skušenj v tej stroki si je gospod profesor osnoval poseben sistem, ki mu je veljal kot nezmotljiv, po katerem je napovedoval bodoče vreme.

Nekoliko dni pred rojstnim dnevom gospoda profesorja si je izmislila njegova gospa, da bi na rojstni dan oba napravila izlet na kmete, ter se nekoliko razvedrila in razveselila. Na predvečer je gospa imela že vse pripravljeno, tudi voznik je bil najet, kar pride gospod profesor domov rekoč: „Ljuba mojo, z najinim izletom ne bo nič, kajti po mojem natančnem opazovanji bomo dobili jutro dež.“

„Kaj še več! poglej samo, kako krasno vreme je danes, zakaj ne bi tudi še jutri lepo ostalo?“

„Tega ti ne razumiš“, odgovori gospod profesor ter začne učeno razkladati o maksimu in minimu, o isobarih in kakor se še ti izrazi imenujejo, s katerimi učenjaki in vremenski preroki vreme delajo. Profesorjevo prepričanje, da bo drugi dan deževalo, bilo je tako trdno, da je vse priprave za izlet kar prepovedal in najetemu vozniku odpovedal. A drugo jutro je solnce krasno vzhajalo ter mirno, jasno in gorko svet prešinjalo.

„Ljubi mož, pravi gospa profesorjeva, jaz menim, da bi se vendar popoludne na sprehod peljala.“

„Ni mogoče, reče osorno profesor; čeravno je zdaj lepo, popoludne bo gotovo deževalo, ker po mojem sistemu kažejo vsa znamenja na dež.“

Po tako odločnem odgovoru je morala biti gospa tiha. Gospod profesor pa je postajal vedno bolj nevoljen, ker se njegovo proročanstvo tako dolgo neče izpolniti, dasiravno je bil prepričan, da še ta dan mora deževati.

Pri obedu je bil gospod že jako nemiren. Vsak trenotek je vstal ter hitel k oknu gledat, ali se že kje oblači. Po obedu je šel pod streho ter je skozi strešno okno kukal proti zapadu, od koder bi po njegovih mislih moral dež priti. A na vedrem nebu ni bilo videti meglice in solnce je žgalo, da je profesorji pót na čelo stopal.

Zdaj je opazila gospa pri profesorju že mamljiva znamenja razburjenih živcev. Profesor je namreč vzel marelo ter šel na vrt dežja čakat. Gospa se je nekaj jezila, nekaj žalostila nad svojim možem, pa vse zaman. Mož še vtegne znoreti. Kaj naj počne? Bog vé, kaj bi gospa zato dala, ko bi res dež prišel. Semtertje je premišljevala, kako bi v moževi glavi vzbudila misel, da res dežuje. Začelo se je že mračiti in profesor ves razburjen po vrtu semtertje hodi. Zdaj jej pride rešilna misel. V vrtu za grmovjem je bila mlaka za polivanje gredic; tje je poslala gospa hlapca, ki je moral s krepko brizgalko po gospodu profesorju vodo brizgati.

Hlapec je gospejno naročilo z najboljšim vspehom izvršil: kajti gospod profesor je ves moker pribežal v hišo in veselo objel svojo ženo rekoč: „Ljuba moja, zdaj pa vendar le dežuje“.

Žena je bila zadovoljna s svojim poskusom, gospod profesor pa s svojim sistemom in ko mu je gospa mokro obleko s suho zamenila, praznovala sta veselo doma rojstveni dan slavnega vremenskega preroka gospoda profesorja Meyerja.

novega deželnega muzeja. Tajnik g. Pfeifer prečita dotični dopis, potem deželni glavar dr. Poklukar nadaljuje:

„Slavni zbor! Iz tega pisanja je razvidno, da našemu cesarju in njegovi rodbini zvesta dežela letos ne bode imela sreče pozdraviti v svoji sredi Njegove cesarske visokosti cesarjeviča Rudolfa in njegove visoke soproge nadvojvodinje Štefanije.

Kakor smo prepričani, da bi Njegova cesarska visokost rada se vdeležila slavnosti, tako se pridružimo mi obžalovanju, katero izreka Njegova visokost, da mu ni bilo mogoče letos priti v sredino naše dežele. Nadejamo se pa, da to, kar se letos ni moglo zgoditi, očividno zaradi preobilega posla, ki se je naložil Njegovi ces. visokosti v interesu skupne vojne, bode se kar prej zgodilo in bodemo imeli priliko izražati svoja čutila udanosti Njegovi visokosti in pozdraviti Njeno visokost nadvojvodinjo Štefanijo prvič v naši deželi.

Predlagam sicer, da se to pisanje na znanje vzame."

Po razdelitvi došlih vlog in peticij, izroči se zadnjič izročeni vladni predlog gledé plačila za verski pouk v javnih ljudskih šolah finančnemu odseku.

Potem poroča poslanec Luckmann o računskem zaključku prisilne delavnice za leto 1887, ki se potrdi brez ugovora. Prihodki so znašali 95.044 gld. 83½ kr., troški pa 102.403 gld. 60 kr., ker se je potrosilo za stavbe in za nakup zemljišč 15.912 gld. 11½ kr. Primanjkljej se je poplačal iz deželnega zaklada, ki je založil za prisilno delavnico že nad 75.000 gld. Vsled tega se je pri proračunu tega zaklada za leto 1889, ki nam kaže potrebščino 90.410 gld., zaklade 105.186 gld. in 14.766 gld. presežka, sklenilo, da se ima ta presežek vrniti deželnemu zakladu na račun prisilni delavnici od njega posojenih ogromnih zneskov. Vrednost vse čiste imovine prisilne delavnice iznaša 118.119 gld. 41 kr. ter se je v primeri s prejšnjim letom pomnožila za 11.780 gld. 8½ kr.

Poslanec Dežman je pri tej priliki naznanil deželnemu zboru, da bode odbor predlagal, naj se za prisilno delavnico nastavi lasten duhovnik.

Poslanec Klun za njim poroča o lanskih sklepih deželnega zbora gledé Holzapfelnove ustanove za gluhoneme, ki jih je deželni odbor, kakor naznanja v letnem poročilu § 9., marig. št. 4., vladi predložil v potrjenje. Ali reč dozdaj še ni rešena in leži pri ministerstvu na Dunaji, ki jo bo pa, kakor je upati, še v teku tega leta rešilo. Deželni zbor vsled tega sam po sebi ne more reševati prošenj za podporo gluhonemih otrok, katerih se čedalje več oglaša, ampak jih more le izročiti slavni vladi, da se pri osnovi Holzapfelnovih ustanov na nje ozira. Tako prošnjo je deželnemu zboru poslal posestnik Janez Pelc iz Ribnice za svojo gluhonemo hčerko Angelo Pelc, ki je v zavodu šolskih sester v Šmihelu pri Novem mestu. Poročevalec z ozirom na vse to predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Visoka vlada se vnovič prosi, naj blagovoljno pritrdi sklepom deželnega zbora, sprejetim v XIV. seji dné 17. januarija 1888, oziroma v XV. seji dné 21. januarija 1887 gledé Holzapfelnove ustanove, in prej ko mogoče reši dotično vlogo deželnega odbora z dné 15. avgusta 1888 št. 738.

2. Prošnja Janeza Pelca se priporočilno izroča deželni vladi, da se po rešitvi načelnega vprašanja v slučaji aktiviranja Holzapfelnovih ustanov za gluhoneme na njo ozira.

3. Mariginalna štev. 4 § 9 letnega poročila se jemlje na znanje."

Ti predlogi obveljajo brez ugovora.

Dalje ravno isti poslanec poroča o prošnjah revnih šolskih sester Marije Ivane Oblak in Marije Ingonde Pavlin iz Šmihela pri Novem Mestu. Prva je poučevala 10 gluhonemih deklic in jih kot prednica zavodu tudi večinoma preživljala zastonj, ker so večidel ubožnih starišev, druga pa je poučevala na tamošnji dekliški šoli v ženskih ročnih delih. Vspeh je bil pri obeh prav ugoden, kar potrjujejo oni, ki so bili pri izpitu gluhonemih otrok in so videli razstavo ročnih ženskih del.

Poročevalec torej v imenu finančnega odseka predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Prošnji Marije Ivane Oblak, prednice revnih šolskih sester de Notre Dame v Smihelu pri Novem Mestu in učiteljice gluhonemih deklic, pa Marije Ingonde Pavlin, učiteljice za ročna ženska dela v istem zavodu, se priporočilno izročate deželnemu odboru, ki naj se obrne do okrajnega šolskega svéta, da izvé njegovo mnenje in da pri ugodnem poročanji zavodu revnih šolskih sester dovoli primerno nagrado za šolsko leto 1887/88.

2. V ta namen se deželnemu odboru iz deželnega zaklada dovoljuje kredit do 300 gld., in sicer 200 gld. za poučevanje gluhonemih deklic, 100 gld. pa za pouk v ženskih ročnih delih."

Tudi ta predloga obveljata brez ugovora.

Poslanec Klun tudi še poroča o prošnji požarne brambe v Bledu za podporo. Izdala je za potrebno gasilno orodje 5274 gold. 96 kr., nabrala dozdaj pa le 3847 gold. 11 kr. ter ima dolga še 1427 gld. 85 kr. Poročevalec torej predlaga:

„Prošnja vodstva požarne brambe v Bledu se izroča deželnemu odboru s priporočilom, naj dovoli društvu kolikor mogoče zdatno podporo iz doneskov zavarovalnih bank." (Konec prih.)

Govor poslanca Šukljeja

v tretji seji deželnega zbora dne 18. septembra.

Predlog naš, častiti gospodje, obsega dvojno. Prvi odstavek njegov namreč veleva, da ni treba deželne naklade plačevati od žganja, narejenega iz domačih pridelkov in za domačo porabo, drugi oddelek pa določuje prostost od te deželne naklade za oni alkohol, kateri se porablja za obrtne namene, vštevši izdelovanje jesiha, potem za kuho, kurjavo, snažitev in razsvetljavo, za zdravilne in znanstvene namene. Moj tovariš in prijatelj, zastopnik novomeških kmetskih občin, utemeljeval je prvi oddelek našega predloga; bodi torej meni dovoljeno, da se najprej lotim motivacije drugega oddelka, namreč kar se tiče davčne oprostitve za oni kvantum, kateri se porablja za obrtne in učne namene.

Prvič pa moram povedati, da je stališče naše, kot ga je formuliral prijatelj Pfeifer, popolnoma jasno. Držimo se načela, da pri vseh potrošninskih objektih, po katerih sega država in dežela, in katere že država obdačuje, dežela ne more in ne smé biti bolj fiskalična, nego sam fiskus. Naravna konsekvenca, naravna posledica tega načela je, da tam, kjer država sodi, da ne gré pritegniti takih objektov potrošnine, da se takih objektov tudi dežela s svojo naklado ogiblje. To načelo izraženo je v obeh odstavkih § 2., kateri danes nasvetujemo.

Kar se tiče špirita za obrtne in občne namene, bila je država do sedaj, do najnovejšega časa, izredno skopa v tem oziru. V starem davčnem špiritnem zakonu z dne 27. julija 1848 je sicer dovolila v § 4. povračilo davka, plačanega za tak špirit kot pomočno tvarino nekaterih obrtnij, a djanjsko, kako minimalne so bile te polajšave, kako redek tak slučaj, da je država sploh privolila tako olajšavo. Nahajamo tako olajšavo pri špiritu, porabljenem za izdelovanje svinčenega orodja (Bleizeug), pri žveplenem „étru" in kloroforumu, k temu je došel še „Knallquecksilber". V vseh drugih slučajih se je moral plačevati od špirita državni davek, vsak obrtnik ga je moral plačati, vsak izdelovalec jesiha, vsak mizar, vsak izdelovalec firneža itd. Nekaterim obrtnikom se je podražila pomožna tvarina. Stvar ni bila tako občutljiva, ker je bil davek primerno nizek. Država je napravila korak dalje — in to je neka prednost mnogo grajane davčne postave, da § 6. novega zakona raztegne davčno prostost na špirit, uporabljen za obrtne namene vštevši izdelovanje jesiha, potem za tisto količino špirita, ki služi pri kuhanji, kurjavi, snažitvi in svečavi ter za znanstvene in zdravilne namene, kakor to nahajamo v § 6. državnega zakona.

Ako vlada tako postopa, kaj potem dežela? Mi nikoli nismo imeli v mislih, da bi obdačili tudi tako uporabo alkohola. Mi vsi smo hoteli zadeti le pijačo, nikoli ne obrtni produkt. (Res je!) Z deželno naklado zadeti smo hoteli importirani špirit, žganje sploh, nikakor pa ne n. pr. salato, katera je sedaj tudi obdačena, ker treba pri jesihu špirita in ta je obdačen. Letos pa so začeli zakupniki deželne naklade pobirati to naklado od vsega na Kranjskem porabljenega špirita ne gledé na to, za kaj se porablja, in proti našemu namenu so bili vsi prizivi strank brezvspešni. To se ne strinja z našim mnenjem, z našo intencijo, vendar pa se kaže neka praznota v zakonu in tù treba popolnoma jasnega določila, da se odstrani tako postopanje, ki je veliko zlo. Mi moramo to v zakonu izreči, takó specilizirati, sicer bomo oškodovali domačo obrt. Kako morete zahtevati od izdelovalca jesiha, da bi tekmoval s tujimi producenti, ako ga zadeva deželna naklada 18 gld. od hektolitra alkohola, v drugih deželah pa take naklade ni. Varstvo domače obrti zahteva, da v tem smislu jasno stilizujemo zakon.

Pa tudi drugi razlogi nas primorajo k temu. Tako zakon z dne 15. avgusta 1887, dež. zak. št. 24. Ako si ogledate ta zakon, najdete, da se § 2. naslanja na § 4. starega deželnega zakona o špiritnem davku. Deloma so tiste besede, posnet je po državnem zakonu, tega državnega zakona pa dandanes ni več, ves se je razveljavil, na njegovo mesto je stopila nova postava, naslanjajoča se na bistveno različna načela. Lahko trdim, da se ta deželni zakon iz leta 1887. dandanes niti izvršiti več ne dá. To lahko dokažem. Če primerjate besede tega § 2. s sedanjim državnim zakonom o špiritnem davku, bodete videli, da so določbe bistveno različne. Mi govorimo v svojem § 2. še o povračilu deželne naklade, katero mora nastopiti v vseh onih slučajih, kjer država za take obrtne namene povrača svoj davek. Po novem državnem zakonu pa take povračitve ne poznamo več. On uvaja oprostitev davka, država ne pobira več, torej tudi ne vrača več davka, temveč a priori oprošča ves takó porabljeni špirit. Iz tega razvidimo, da sedanji § 2. visí v zraku, ni mogoče ga izvršiti, treba v naravno soglasje spraviti naš deželni zakon in našo deželno naklado z onimi določili, ki veljajo za državni zakon. (Dobro, dobro!)

Jaz mislim, vsak ki to vidi in se postavlja na to stališče, bode moral pritrditi nasvètu, kateri sem stavil jaz in prijatelj moj Pfeifer.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. septembra.

Notranje dežele.

Kakor pravijo parlamentarni krogi, namerava vlada ***državnozborski vspored*** za prihodnje zasedanje, ki se pričnè sredi oktobra, z desnico tako dogovoriti, da se bo do novega leta poglavito rešil proračun; v spomladnem zasedanji pa bodeta prišla na vrsto orožna postava, ki potrebuje večino dveh tretjin, in pa preosnova opravilnega reda.

Kedaj bo prvo čitanje ***Liechtensteinovega predloga,*** ni še znano. Graška „Tagespost" objavlja vest, da bo grof Taaffe žrtvoval pl. Gautscha le pod tem pogojem, ako se za dlje časa preloží prvo branje šolskega predloga. „Tagespost" je posnela to vest po „Pest. Lloydu", ki je seveda le sam odgovoren za njeno verjetnost.

Gališki Rusi so sklenili stopiti v pasivno opozicijo. To je jako vznemirilo poljsko plemenitaško stranko, koje voditeljem je došel z Dunaja opomin, naj ne postopajo do skrajnosti nasproti Rusom.

Predvčerajšnjim je predložila vlada ***gališkemu deželnemu zboru*** načrt gledé odkupa propinacijskih pravic s posojilom 57 milijonov goldinarjev. Ta dolg bi se poplačal v 20 letih z dosedanjimi dohodki propinacijskega zaklada in enim milijonom na leto od davka na žganje.

Vnanje države.

Nemški poluuradniki imajo menda slabo vest nasproti ***Avstriji,*** ker se opravičujejo, predno so bili obdolženi. Berolinski dopisnik v „Köln. Ztg." razmotriva nemško-avstrijsko zvezo ter pri tem zagovarja nemško politiko zoper sumničenje, da hoče žrtvovati Avstrijo za Rusijo. Nemčija se je že dostikrat odločno izjavila, da hoče v miru živeti s svojim iztočnim sosedom. Da bo pa Nemčija skušala pregovoriti Avstrijo k novim dozvolbam ruski vshodni politiki, je popolnoma napačno in le posledica tega, ker se ni prav spoznavala nemška državniška umetnost. Vse slučajne dvojbe v tem oziru pa bodo izginile sedaj po potovanji nadvojvode Albrehta v Berolin in Friedrichsruhe. „Gotovo bo", sklepa list svoj članek, „Rusija vedno našla gostoljubnost v naši hiši, a tirjati ne sme, da bi pri tem mi zaprli vrata svojim najboljšim prijateljem. Kajti na eni strani zaupamo jako malo poštenosti in zanesljivosti ruske politike, na drugi strani pa je misel, da morate Nemčija in Avstrija v veselji in tugi stati z ramo ob rami, prešla takó v kri nemškemu narodu, kakor poprej še nobeno politiško načelo. Kakor se Nemci po stari razvadi mejsebojno prepirajo, takó so v tej misli složni." — Prav lepo, kar nam pripoveduje „Köln. Ztg.", vendar pa smo preverjeni, da bi popolnoma drugače pisala, ako bi bil imel peterburški sestanek zaželjeni vspeh.

Ruskim listom se poroča iz Berolina, da je prišel nadvojvoda Albreht v Berolin vdeležiti se posvetovanj, ki zadevajo skupno organizacijo nemške in avstrijske orožne sile. Celó „Novoje Vremnja" je ponatisnila to tendencijozno vest.

Srbski ministerski predsednik Kristić bo menda kmalu lahko počival na svojih lavorjih. Narod mu dela preveč preglavice, sredstva njegova

so se izkazala nezadostna, zaradi tega je pa predlagal kralju, naj se proglasi obsedno stanje, ali kakor se čuje z druge strani, poostré redarstvene naredbe sploh in posebno zoper časnikarstvo. Kralj ni pritrdil temu nasvètu, zaradi tega pa namerava „veliki državnik“, kakor ga imenuje „Pest. Lloyd“, povezati svojo culico. „Corr. de l' Est“ pravi, da bo jutri došel Milan v Belgrad, kjer bo konečno rešil ministersko krizo. „Pol. Corr.“ pa temu oporeka, trdeč, da kralj ne bo zapustil Gleichenberga pred začetkom oktobra.

Iz Monakovega se poroča, da so v ***nemškem*** zaveznem sovetu navstale resne razprtije. Prusija želi bolj strogo organizacijo državnih uradov, temu pa se protivijo Bavarska, Saksonska in Virtemberg. — General pl. Pape je imenovan generalnim polkovnikom pehote in vrhovnim poveljnikom armade v Marki, general baron Meerscheidt-Hüllesem generalnim zapovednikom gardnega kora, general Hilgart je postal načelnik petega vojnega kora, general grof Schlieffen pa je komandovan na razpolaganje načelniku generalnega štaba.

Pariški krogi so jako radovedni, kakó bodo postopali nasproti vladi pri bodočem zasedanji ***francoske*** zbornice oportunci in levi centrum. Obe ti stranki sta se že naveličali ministerstva, ki ne more niti boulangizma ukrotiti vzlic svojemu radikalstvu. Jules Ferry se bo bajè postavil na čelo akcijskemu načrtu ter pričel boj zoper generala. Upa, da ga bo uničil, ako bo polovico njegovega vsporeda proglasil svojim ter zapisal na svojo zastavo razpustitev zbornice. Kakor pravi „Parti National“, je s tem naklepom popolnoma zadovoljen tudi senat, na kojega večino se smé zanašati Eerry.

Grški kralj je predvčerajšnjim odpotoval iz Kodanja v Berolin, od koder se bo naravnost povrnil v Atene.

Rumunska vlada je zaprla več bolgarskih izseljencev, stanujočih v Karakalu. V zvezi so bajè z napadom na bolgarskega ministra Načevića.

Iz ***Afganistana*** dohajajo angleška poročila o velikih izgubah, koje je imela Izakova vojna v boji zoper Abdurrhamanove vojake. Ruski listi pa objavljajo ravno nasprotne popise sedanjih razmer v Afganistanu. „Novoje Vremnja“ priobčuje pismo, koje je prinesel neki jezdec iz Afganistana v Bokharo in po kojem se je razširila vstaja zoper emira že po mestih Badakšanu, Meimenu, Akahi, Sarizulu, Baeku, Kunduzu, Taškurganu, Jehaku, Mazar-i Šerifu in Andkuju. V Kunduzu so gubernatorja, Abdurrhamanovega pristaša, vjeli, posadka pa je prestopila na Izakovo stran. Izak kan ima na razpolaganje do 30.000 vojakov.

Izvirni dopisi.

V Velikih Laščah, 16. septembra. Ta dan imeli smo tù prelep, veličasten praznik. Kakor naznanjeno, praznovala je občina Velike Lašče združena z vsemi tukajšnjimi javnimi uradi spomin 40letnega vladanja presvetlega cesarja Franca Josipa I. izvanredno slovesno.

Ker mislim, da ima „Slovenec“ popis naše slavnosti že v svojem predalu, omeniti imam le toliko, da se je vse vršilo v srčno zadovoljnost in veliko radost vdeležencev, kar dela posameznim osebam, kakor vsem skupaj čast; zlasti pa mora biti izid prelepe slavnosti dotičnemu odboru v ponos. Moj glavni namen je torej s tem omeniti le visokodušnost tukajšnjih dobrotnikov šole, kateri so o tej priliki popolno v smislu najvišjega vladarja, kot vzgled neštetih dobrotljivosti, oskrbeli naši šoli prelepo zastavo kot stalen spomin in v lepoto velikolaške šole.

Zastavo je ukusno izdelala iz čisto svilnatega belega blaga gospa Ana Hofbauerjeva v Ljubljani in stane z vsem 90 gld. Na njej ste prelepi sliki Matere božje in sv. Alojzija. Modro-rudeči svilnati trak ima zlat napis: „V spomin 40letne vlade presvetlega cesarja Franca Josipa I. 1848—1888“. Blagoslovil jo je po slovesni službi božji čast. gosp. župnik L. Gerjolj zunaj cerkve na slavnostnem prostoru v pričo mnoge odlične gospôde, med katero je bil tudi naš c. kr. okrajni glavar plemeniti g. dr. Thoman s preblago soprogo, ter v navzočnosti neštete množice ljudstva.

Zastavo nosil je najpridniši učenec 3. razreda Josip Andres iz Velikih Lašč v spremstvu godbe in 12 belo oblečenih deklic.

Kumica bila je blagorodna gospa Šuflaj, soproga našega vrlega g. c. k. sodnika.

Pred in po blagoslovljenji zastave pele ste se Nedvedove pesmi: „Prošnja“ in „Hvala božja“. Pevci in pevke so izborno peli in častno rešili nalogo. Hvala jim!

Z veliko radostjo izpolnim torej prijetno dolžnost ter se srčno zahvaljujem za prelepi dar vsem blagim dobrotnikom in prijateljem šole. Ker je izvrstno mise' sprožil in tudi vresničil ter z nepričakovano zdatnim darom podprl in spodbudil še druge naš c. kr. sodnik, blagorodni g. Daniel Šuflaj, naj gré blagemu dobrotniku naše šole tem potom moja iskrena, srčna zahvala.

Zdatno pripomogli so v prireditev slavnosti in deloma v nakup prelepe šolske zastave posebno tudi še: Visokorodni gosp. grof Turjaški, naš rojak visokoblagorodni g. c. kr. deželni svetovalec Janez Hočevar s premilostno gospo soprogo, c. kr. notar blagorodni g. Lenček, župan g. M. Hočevar in občina velikolaška. Tudi mnogi drugi darovatelji, katerih imena zabilježim v šolsko kroniko našo, pripomogli so k slavnemu činu.

Vsem skupaj torej: Srčna, najtoplejša zahvala! Bog povrni!

Josip Pavčič,
nadučitelj in šolski vodja.

Iz Opave v Sileziji, 15. sept. (Roparski umor župnika Jan. Marella v Pasterkovem.) Dné 10. t. m. pričela se je pred porotnim sodom opavskim obravnava zoper 54letnega dninarja Jos. Niča iz Hradka zaradi roparskega umora in 26letno rokovičarico M. Ničevo kot vdeležnico.

Predmet obravnavi bil je senzacijonelni umor, koji se je zvršil v noči od 7. na 8. septembra l. l. v Pasterkovem (Kladsko), kojemu je bil žrtev ondotni župnik č. g. Janez Marell.

Tožbeni spis opisuje to dogodbo tako-le: V noči od 7. na 8. septembra l. l. je bil župnik pasterkovski Janez Marell umorjen na svoji postelji in oropan; to se je zvršilo med 12. in 1. uro po noči. Gospodinja župnikova Emil. Steiner pripoveduje o groznem tem činu te-le podrobnosti: Zvečer pred usodno nočjo tožili so g. župnik, da so bolni in so šli kmalu spat. Gospodinja spala je v bližini, da bi v slučaji nevarnega obolenja pomagala staremu gospodu. Bilo je blizo polunoči, ko jo prebudi lajanje domačega psička v sobi; hkrati čuje s postelje župnikovo ječanje. Misleča, da je župniku postalo huje, skoči s postelje, da bi se prepričala. Tù opazi dve moški postavi, jedno veliko in drugo manjšo, koji ste nekaj v kotu pri župnikovi postelji mečkale. Ko jo ugleda večji mož, skoči k nji, zamaši ji usta in jo zgrabi za vrat in, zavalivši jo na tla, vpraša jo preteče, naj mu pokaže, kje ima župnik denarje, osebito sirotinski denar in vrednostne papirje. Manjši mož ostal je pri postelji, odkoder se je čulo hropenje. Ko gospodinja ugleda ves položaj, počne prositi lopova, naj župnika pustita pri življenji in njo, saj jima rada dá vse, kar je njeno in župnikovo. Večji mož se nad njo zadere, naj molči, ako ne, jo umori; nato ga vede k pisalni mizi, kojo lopov ulomi in vse pobere, kar je imelo kako vrednost. Emil. Steiner pri luninem svitu možu pogleda natančneje v obraz. Med tem pa potihne hropenje v postelji župnikovi; potem manjši mož priskoči, prižgè svečo in povali gospodinjo na zofo, na glavo ji pa vrže pernice, preteč ji, če se le oglasi, bode pri tej priči mrtva. Emil. Steiner ležala je v smrtnem strahu in težavah pod pernicami in se še premaknila ni, kajti manjši mož stal je na straži poleg nje, večji pa preiskal prostore po župnem dvorci. Nakrat vse utihne; Steiner vstane, in ker vidi, da je v sobi vse prazno, skoči skozi okno ter beži v vas po pomoč.

Ko se vrne z občinskim predstojnikom in pisarjem v farovž, našli so župnika mrtvega v postelji, pernice imel je ovite okoli glave; revež se je zadušil. Da se to ni zgodilo brez boja in odpora, je dokaz, da je z glavo ležal v znožji postelje.

Preiskava je dokazala, kako so zločinci prišli v farovž in potem ušli. Nekatere predmete so izgubili potoma, kar je pričalo, da so bile tuje osebe, in se pripeljale po bližnji železnici ter se po izvršenem zločinu zopet odpeljale. Pograbila sta pa in odnesla različne dragocenosti, smodke, pijače in druge stvari, dalje 300 mark, francoski denar, stare zlate denarje, srebrne ure in pet metrov črnega sukna. Vrednostnih papirjev in sirotinskih novcev nista mogla lopova vzeti seboj, ker je župnik vse to drugje hranil, in sicer vsoto 24.000 gld., kajti roparja sta vedela, da je vse to v župnikovih rokah. Zdravniki so pri raztelesenji spoznali, da je župnik umrl vsled zadušenja. (Konec prih.)

Dnevne novice.

(**Istrski deželni zbor.**) Iz Poreča se poroča, da je deželni glalar dr. Vidulich dal ostavko. Kakor smo že poročali, ni dovolil prečitati hrvatskih interpelacij. Nato je vladni zastopnik prečital dopis cesarjevega namestnika barona Pretisa, da vlada ne odobrava postopanja deželnega glavarja; v slovanskem jeziku izročene interpelacije morajo se sprejeti. Deželni glavar je nato izjavil, da odstopi.

(**Ljudsko šolstvo na Kranjskem.**) V šolskem letu 1886/87 je bilo javnih ljudskih šol 282 in sicer: 241 slovenskih, 24 nemških in 17 slovensko-nemških, 177 jednorazrednih, 59 dvorazrednih, 18 trirazrednih, 24 četverorazrednih in 4 peterorazredne. Od 63.314 za šolo godnih otrok obiskovalo je 54.296, šole ni obiskovalo 9018 otrok ali 14 odstotkov.

(**Dobrotnikom „Kat. tiskovnega društva“**) je te dni pristopil ter prekoristni družbi daroval sto goldinarjev preč. gosp. knezo-škof. tajnik dr. Josip Lésar. Slava!

(**Za „Domoljuba“**) je daroval velikodušen podpiratelj katoliškega tiska 80 gl. iz namena, da s tem pripomore k razširjenju lista med prostim narodom. Slava mu in javna hvala! „Domoljub“ si pridobiva več in več prijateljev in naročnikov povsod tam, kjer spoznavajo njega važnost za slovensko ljudstvo. — Novim naročnikom še lahko postrežemo z vsemi dosedanjimi številkami lista.

(**Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda**) za sv. Lenart v Slov. Gor. in okolico se bode ustanovila v nedeljo, t. j. dne 30. septembra t. l. v gostilni g. Poliča v trgu sv. Lenarta. Na dnevnem redu je potrjenje pravil, govor, izvolitev začasnega podružničnega načelništva. Uljudno se vabijo k zboru vsi že vpisani udje, narodnjaki in prijatelji verske šole.

(**V II. mestno peterorazredno deško ljudsko šolo**) vpisalo se je v začetku šolskega leta 1888/9: v I. *a* razred 51 učencev, učitelj g. Fr. Raktelj; v I. *b* razred 53 učencev, učitelj g. Fr. Pavlin; v II. *a* razred 70 učencev, učitelj g. Fr. Kokalj; v II. *b* razred 60 učencev, učitelj g. A. Razinger; v III. *a* razred 64 učencev, učitelj g. And. Žumer; v III. *b* razred 71 učencev, učitelj g. Fr. Bahovec: v III. *c* razred 44 učencev, učitelj g. J. Hribar; v IV. razred 1. oddelek 66 učencev, učitelj g. Ivan Krulec; v IV. razred 2. oddelek 65 učencev, učitelj g. Lav. Armič; v V. razred 40 učencev, učitelj g. Lav. Belar; skupaj 584 učencev.

(**Velikanski top,**) ki je namenjen za Pulj in bil narejen v Kruppovi tovarni, pripeljali so včeraj zjutraj z posebnim vlakom in na posebnih vozovih v Ljubljano in dalje v Pulj. Top tehta 48.000 kg.

(**V Alojzijevišče**) so vsprejeti: Godec Ivan od Boh. Bistrice, Kušar Valentin iz Reteč, Košir Ivan iz Št. Jošta, Lavrič Ivan iz Blagovice, Rebolj Blaž iz Trstenika, Zajec Ivan od Krke.

(**Za slovensko šolo**) sklenile so se potegniti tudi občine Marija Gradec, prva v laškem okraji, ki je všolana v šole na Laškem, v Št. Miklavžu in Šent Petru, in pa občina Št. Peter v Savinjski dolini. V Savinjski dolini se je do sedaj v obče največ občin oglasilo za slovensko šolo, dokaz, kako je ravno ob krasnej Savinji slovenski narod probujen. Naj bi njihov izgled probudil tudi drugod slovenske občine, da se isto tako potegnejo za pravice slovenskega jezika v slovenskih šolah.

(**Brzojavna postaja.**) V Vitaniji se je odprla brzojavna postaja, združena je s tamošnjo ces. kr. pošto.

(**Imenovanje.**) G. Janez Koprivnik, učitelj na c. kr. vadnici v Mariboru, imenovan je za glavnega učitelja na c. kr. učiteljišči v Mariboru.

(**Vranska občina**) prejela je od Nj. veličanstva presvetlega cesarja Najvišjo zahvalo za čestitko, telegrafično odposlano ob priliki slavnosti 40letnega vladanja.

(**Zavarovalni sovet.**) Ministerski predsednik je imenoval nastopne strokovnjake rednimi člani, oziroma namestniki zavarovalnega soveta za prvo opravilno dôbo 1888 do 1891, in sicer: Iz industrijske skupine rednimi člani: dvornega svètnika in administrativnega ravnatelja generalnega ravnateljstva avstrijskih državnih železnic, dr. Ferdinanda Zehetnerja, drugova tvrdke „J. Schreiber und Neffen“, steklarskega tovarnarja na Dunaji in v Gross-Ullersdorfu, Edvarda Göpferta, tovarnarja strojev v Pragi, Riharda Jahna, mestnega stavbenega mojstra na Dunaji, D. V. Junk-a, tovarnarja sukna v Brnu in Helenenthalu, Karola Löwa, drugova tvrdke „Wagenmann, Seybel & Comp.“, tovarna za kemične izdelke v Liesingu, Otona Seybela; namestniki: vladnega svètnika in administrativnega ravnatelja Karol-Ludovikove železnice, Alberta Spleila viteza Ostheima, drugova tvrdke „Martin Kink & Comp.“, heinrichsthalska papirnica na Dunaji, Julija viteza Kinka, zidarskega mojstra na Dunaji, Edvarda Schieberja. Iz kmetijske skupine: članom ministerskega svètnika

v poljedelskem ministerstvu, Kristijana Lipperta; namestnikom komercijalnega svètnika in posestnika na Dunaji, Janeza Smetano. Iz skupine industrijske tehnike: članoma: ministerskega svètnika, profesorja mehanične tehnologije na tehniki dunajski, Friderika Arzbergerja, in obrtnega nadzornika na Dunaji, Mihaela Kulko; namestnikom privatnega docenta na dunajski tehniki in profesorja na državni obrtni šoli dunajski, Janeza Hauptfleischa. Iz skupine zavarovalne tehnike: člani: ministerskega svètnika v ministerstvu notranjih zadev, Julija Kaana, izrednega profesorja politične aritmetike na dunajski tehniki in ravnatelja vzajemne zavarovalne banke „Avstrije“ na Dunaji, Karola Hesslerja, in ravnatelja avstro-francoske zavarovalnice „Aziende“ na Dunaji, dr. Janeza Klanga; namestnikom rednega profesorja matematike na dunajski tehniki, dr. Jos. Kolbeja.

(„Dom in Svet“) ima v svoji deveti številki nastopno vsebino: Brez sadú. A. Funtek. — Lepi dol. — Osveta. Sp. J. — Na veke ne bodeš trpin. Bonaventura S. — Recimo katero o našem pravorečju! — Pisma vojaškega kapelana. — Lepota in nravnost. — Slovstvo.

(Stoletnico) Vuka Stefanovića Karadžića, najznamenitejšega srbskega književnika, praznovali so včeraj v Belem Gradu.

(Vabilo.) Občina pri D. M. v Polji priredi povodom proslavljenja 40letnice vladanja Nj. c. kr. apostolskega veličanstva Franc Josipa I. v 23. dan septembra t. l. ljudsko slavnost z naslednjim vsporedom: Na predvečer: Zvonjenje s streljanjem topičev in zažiganje kresov. Na dan slavnosti: 1. Ob 9. uri dopoludne slovesna sv. maša z azistenco. 2. Popoludne ob 1. uri slovesne litanije. 3. Po litanijah zbere se šolska mladina pred šolo, kjer ji gosp. nadučitelj razloži v kratkem govoru pomen slavnosti. Za tem zapoje šolska mladina cesarsko pesem. 4. Po odpeti cesarski pesmi sledi odhod šolske mladine na slavnostni prostor z godbo na čelu. 5. Na slavnostnem prostoru v Vevčah pozdrav prišlecev in otvorjenje slavnosti od strani občine. 6. Šolska deklica pozdravi gosp. c. kr. okr. glavarja. 7. Slavnostni govor. 8. Petje cesarske pesmi. 9. Deklamacije šolske mladine. 10. Pogoščenje šolskih otrók. 11. Otroške igre. 12. Loterija in splošnja ljudska zabava. 13. Učencem se razdelé spominske knjižice in podobice; potem odhod šolske mladine na dom. 14. Umeteljni ogenj. Med posameznimi točkami programa svira vojaška godba.

(**Razpisana**) je četrta učiteljska služba v Ribnici z letno plačo 400 goldinarjev. Prošnje do 20. oktobra.

Raznoterosti.

— Jako zanimiva in važna iznajdba je predmet živahne razprave v vojaških krogih. Obče je znano, da nazaj vdarja puška, ko se sproži. Posrečilo pa se je sedaj, da se z jako duhovito napravo porabi ta sunek kot delujoča moč. Ako se ustreli z repetirko, treba je vselej odpreti „magazin“, oziroma z nova napeti puško. Prednost ima tedaj repetirka pred ostalimi puškami le to, da ni treba sproti segati v patronsko torbico in vlagati patrone. Z napominano močjo sunka pa se bo doseglo, da se bodo lahko postreljale vse patrone, ne da bi bilo treba odstavljati orožja. Ta iznajdba vplivala bo posebno tudi na preosnovo topov, osobito takih, ki se rabijo na ladijah.

— Kitajski cesar, ki je sedaj star 18 let, poročil se bo dné 24. januarija prihodnjega leta. Za svatbo dovolilo se je iz javnih dohodkov 2,000.000 taelov (5 milijonov gold. a. v.); še enkrat toliko nabralo se je v ta namen iz prostovoljnih darov, takó da bo ženitovanje cesarjevo stalo 15 milijonov goldinarjev našega denarja. Ali so bili sledniji doneski res „prostovoljni“, je jako vprašavno. Toliko je gotovo, da so v zadnjem časi jahali po celem cesarstvu vladni seli, ki so opozarjali oblastnije, da „morajo“ „prostovoljni“ darovi biti v prestolnici do konca tekočega leta.

— Ko je bil glasoviti igralec Emil Devrient na vrhunci svoje slave ter si je osvojil v vseh predstavah ono lastno mu „elegantno kretanje“, ki je v mnogih njegovih nalogah slabo vplivalo na pravo njihovo umetniško vrednost, stal je necega dné doktor Lederer pred draždanskim glediščem. „No gospod doktor, kaj ne greste danes v gledišče“, prašal ga je znanec. — „Pač, pač,“ odgovoril mu je dovtipni kritik, „ravnokar sem bil notri ter sem si nekoliko ogledal gospoda — barona Viljema Tella.“

— Duhovi v rakvi. Na groblji v St. Quenu pri Parizu je že dlje časa „strašilo“. Mimogredoči čuli so prav razločno duhove, kako se smejó glasno. Po daljšem iskanji in zasledovanji zasačila je policija 18 lopov in tatov, koji so se kaj „po domače“ nastanili v neki rodbinski rakvi, v koji so prirejali velika pijančevanja. Ko so se napili do nezavesti, počivali in spali so popolnoma mirno tik mrtvecev v kovinastih krstah. „Duhove“ so zaprli in spravili v varnost. Na groblji v St. Quenu pa vlada zopet grobna tihota.

Telegrami.

Berolin, 20. sept. Nadvojvoda Albreht je popoludne odpotoval; na kolodvor sta ga spremila princa Henrik in Albreht. Minolo nedeljo je nadvojvoda položil velik lavorjev venec na krsto cesarja Viljema.

Friedrihsrnhe, 20. sept. Grof Kálnoky se bo zvečer ob 1/2 12. uri povrnil na Dunaj.

Umrli so:

17. septembra. Marija Jesenko, gostija, 68 let, Streliške ulice št. 8, marasmus.

18. septembra. Amalija Orešek, 4 leta, trgovčeva hči, sv. Petra cesta št. 46, škrlatica in davica.

29. septembra. Ferdinand Suhadobnik, umirovljeni davkarski kontrolor, 59 let, Rožne ulice št. 31, vsled gnjilobe kosti na hrbtu.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
20.	7. u. zjut.	741·4	7·8	sl. sever	jasno	0·00
	2. u. pop.	741·0	17·6	sr. svzh.	oblačno	
	9. u. zveč.	742·4	14·9	sl. szap.	„	

Srednja temperatura 13·4°C., za 0·4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

21. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 60	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	82 „ 65	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta . . .	110 „ 80	„
Papirna renta, davka prosta	97 „ 40	„
Akcije avstr.-ogerske banke	878 „ —	„
Kreditne akcije	312 „ 90	„
London	121 „ 80	„
Srebro	— „ —	„
Francoski napoleond.	9 „ 62½	„
Cesarski cekini	5 „ 77	„
Nemške marke	59 „ 50	„

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečene z modernim in močnim blagom in **popolno pozamenterijo**, to je **s čopi in dolgimi franžami** iz blaga, izdeluje po — **38 gold. a. v.** — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorci blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — **Modroce na peresih** (Federmadratzen) **10 gl.** in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špecijaliteto: **altarne preproge.**

☛ *Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.*

Matija Gerber,

(J. C. Gerber)

Ljubljana,

priporoča svojo bogato in raznovrstno zalogo

slovenskih molitvenih knjig,

različno vezanih, in po jako nizkih cenah na primér v papirju, v pol usnji pozlačene, popolnoma v usnji z zlato obrezo, v rujavem usnji okovane, dalje vezane v slonovi kosti, v ponarejenem kristalu, v žametu in plišu, z pozlačenimi vogli in s podobo v sredi. Izdeluje pa jih tudi, kakorkoli zahtevajo častiti naročniki.

Kdor vzame večje število knjižic, dovolim mu primerno znižanje cene (rabat).

Častite naročnike prosim, naj se kar naravnost na-mé obračajo.

Cenilnik pošljem na zahtevanje brezplačno in franko. Vse knjige moje založbe dobivajo se tudi po **vseh knjigarnah.**

Dalje opozarjam svoje p. n. naročnike in kupovalce, da se že nekoliko časa prodajajo in širijo med ljudstvom slovenski molitveniki, ki niso na Kranjskem prišli na svetlo, katerih ni spisal kak gospod duhovnik in ki tudi nimajo knezoškofijskega potrjenja. Na teh knjigah se dalje nahajajo tudi taki napisi, kakor jih imajo knjige, ki so v moji zalogi in še celo trije različni napisi, med tem, ko je vsebina pri vseh knjigah enaka. (2)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupce so **oljnate barve v pločevinastih pušicah** (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ **Cenike na zahtevanje.** ☚

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po **5** gld. **50** kr., divane, garniture, modroce na peresih po **10** gld., žimnate modroce po **20** gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe

po mogoče nizkej ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Tujci.

19. septembra.

Pri ***Maliču:*** E. Decker, trgovec, s Češkega. — Mittler, potovalec, z Dunaja. — Brauman, trgovec, iz Monakovega. Werther, stotnik konjice, iz Inomosta. — Goldman, Goldberg, potovalca, z Dunaja. — Ulčar, dežel. sodnije svètnik, iz Celja. — Natalija File, trgovčeva hči, iz Gradca. — Ferd. Rešetar, okrajni sodnik, z družino, iz Otočic.

Pri ***Slonu:*** A. Neuberg, potovalec, z Ogerskega. — R. Bernt, Weiss, Prajer, z Ogerskega. — bar. Hanstein, zasebnica, iz Gradca. — A. Weiss, potovalec, iz Gradca. — Franc Prohaska, kupčevalec, iz Reke.

Pri ***Južnem kolodvoru:*** F. Werner, trgovec, s soprogo z Dunaja. — J. Moser s Tirolskega.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:
Dunaj, Giselastrasse 1,
v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:
Pešta, Franz-Josefplatz
št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1887	frank.	97,872.236·55
Letni dohodki premij in obresti	„	18,678.393·10
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dôbi društvenega obstanka (1848)	„	191,108.220·84
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dôbi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dôbi društvenega obstanka skupni znesek vloženih ponudb	„	1..510,786.529·58

Prospekte in druga pojasnila daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

(8) pri

Gvidu Zeschko-tu

Tržaška cesta, št. 3.

Izdajatelj: **Matija Kolar.** Odgovorni vrednik: **Ignacij Žitnik.** Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.